

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

§. 3. Explicantur quædam difficultates circa transsubstantiationem panis & vini in Christi Domini Corpus & Sanguinem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

Resp. neque etiam in illa reperiri verbum, *Consubstantialis*, quod Concil. Nicæn. 1. ad Christi Domini naturam divinam explicandam usurpavit; neque ullum tamen Catholicum de veritate per verbum illud significata dubitare: si igitur Ecclesia in Concilio illo sanctissimè ac summa cum ratione id fecit, cur eadem Ecclesia in Concilio Lateran. Florent. & Trident. ad Eucharistiae veritatem expressius significandam, & ab erroribus vindicandam idem præstare non potuit?

PARAGRAPHUS III.

Explicantur quedam difficultates circa transsubstantiationem panis & vini in Christi Domini corpus & sanguinem.

P R I M A est, quid sit propriè illa transsubstantiatio, & quomodo intelligi debeat Omissis variis & prolisus super hac difficultate Theologorum disputationibus, breviter dicimus: Transsubstantiationem panis in corpus Christi, non esse ipsius corporis Christi substantialem productionem aut mutationem; id est, Christi Domini corpus per illam transsubstantiationem de novo non produci, nec substantialiter mutari, aut localiter moveri; sed per vim & efficaciam consecrationis fieri, ut desinente tota panis substantia, corpus Christi, quod est in cælo, sine ullo motu locali, aut mutatione sui substantiali, jam esse incipiat sub speciebus ipsius panis; neque solum sub illis sit per simplicem præsentiam sive coexistentiam, sed etiam per unionem quamdam, qualis erat inter substantiam panis, & accidentia ejusdem panis, sublata tamen inhzrentia.

D s

Quod

Quod si cui explicatio ista minimè satisfaciat, tunc
 nerit SS. Patres (ut testatur Catech. Rom. part. 2. c. 4.)
 pè admonere fideles, *Ne curiosus inquirant, quo pacto
 mutatio fieri possit; nec enim à nobis percipi potest, ne
 naturalibus mutationibus, aut in ipsa rerum creatura
 hujus rei exemplum aliquod habemus: verum quod
 fide percipi debet, id quomodo fiat, non est curiosius
 quirendum.*

Secunda difficultas est, quid in illa transsubstantia
 ponatur sub speciebus panis & vini tam vi verborum
 consecrationis, quàm per naturalem concomitantiam. N
 aptius ad hujus difficultatis solutionem afferri po
 quàm id quod habetur in Concil. Trid. Sess. 13. c. 1.
 dicitur, *verum Domini nostri corpus, verumque ejus san
 guinem sub panis & vini specie, unà cum ipsius anima & divi
 nitate existere; sed corpus quidem sub specie panis, & sanguis
 sub specie vini, ex vi verborum; ipsum autem corpus sub
 specie vini, & sanguinem sub specie panis, animamque sub utra
 que naturali illius connexionis, & concomitantia, quàm
 Christi Domini, qui jam ex mortuis resurrexit, non am
 moriturus inter se copulantur; Divinitatem porro propriam
 mirabilem illam ejus cum corpore, & anima hypostaticam
 unionem. Quapropter verissimum est, tantumdem sub utra
 que specie, atque sub utraque contineri; totus enim, & in
 Christus, sub panis specie, & sub quavis ejus speciei parte,
 sanguinem sub vini specie, & sub ejus partibus existit.*

Ex quibus Concilii verbis colligitur 1. quòd, sicut
 specie panis totum corpus, sic etiam sub specie vini
 Christi Domini sanguis vi verborum ponitur, cum
 fit ratio cur una ejus pars præ alterà ponatur; sicque
 ille divinus sanguis, ne unica quidem guttula excep
 verborum consecrationis in sanctissimo Missæ sacra
 (quod maximè perpendi debet) pro unoquoque nostrum
 quotidie effunditur.

Colligitur 2. ea omnia, quæ Christo Domino extra
 eramentum nunc in cælo esistenti sunt intrinseca,
 concomitantiam quoque poni sub speciebus consecra

& sic corporis ejus gloriosi dotes, qualitates item naturales ac supernaturales ejus animæ inexistentes, omnes denique divinitatis ejus perfectiones in illo Sacramento contineri; ita ut aliqua ratione de unoquoque fidelium dignè Sacramentum hoc percipiente dici possit, quòd tunc, cum illud percepit, in eo sint omnes thesauri sapientię & scientię Dei. Per eandem quoque concomitantiam persona Patris, & persona Spiritus sancti, propter identitatem naturæ cum ipsius Filii persona, sub illis panis ac vini speciebus ita simul ad sunt, ut si per immensitatem suam ubique non essent, ratione tamen illius identitatis in illo Sacramento adessent.

Tertia difficultas est, an Christi Domini corpus, quod in Eucharistiæ Sacramento inextensè & indivisibiliter existit (ut constat ex suprâ relatis Concilii Trid. verbis) retineat in eodem Sacramento propriam quantitatem. Resp. affirmativè cum S. Doctore q. 77. a. 4. ratio est, quia omnia quæ naturalem & plusquam localem connexionem habent cum substantia corporis Christi, ponuntur per concomitantiam in hoc Sacramento, ut ex antè dictis patet; unde sequitur, ut quantitas quæ corpori glorioso Christi naturaliter connexa est, sub hujus Sacramenti speciebus reperiri debeat. Quæ quidem doctrina ita certa est, ut quamvis ab Ecclesia expressè definita non sit tanquam de fide, contrarium tamen sentire erroneum existimet Alexander Alensis. p. 4. q. 10. in. 7. a. 3.

Dicet aliquis, si corpus Christi retineret propriam quantitatem in Eucharistia, deberet esse extensum & divisibile, & figuram etiam aliquam habere, cum figura sit intrinsecus terminus quantitatis.

Resp. duplicem esse quantitatis extensionem, seu corpus quantum duplici modo esse extensum; primò in ordine ad se; secundo in ordine ad locum: prior extensio est de essentia ipsius quantitatis: posterior vero est tantum proprietas virtute Divina ab ea separabilis: unde fit ut quantitas hac extensione locali destituta, quantæcunque sit magnitudinis in ordine ad se, possit tamen per divi-

na

nam omnipotentiam intra spatium quantumvis exiguum concludi. Similiter duplex est figura; una organica, quæ pendet ab extensione quantitatis in ordine ad se; altera localis seu (ut ita loquamur) situalis, quæ ab extensione locali ipsius quantitatis pendet, cum igitur corpus Christi Domini in Eucharistiæ Sacramento sit solummodo extensum in ordine ad se, non verò in ordine ad locum, debet tantum figuram organicam, non verò localem; non intelligitur qua ratione fieri possit, ut retinens propriam quantitatem & figuram, in quantumvis exiguo spatio sub quantalibet specierum Sacramentalium particularium contineri possit.

Quarta difficultas est, quid de speciebus panis & vini in hoc Sacramento remanentibus sentiendum sit. Respondeo species illas seu accidentia panis & vini, puta figuram, colorem, saporem, &c. post consecrationem manere in nullo subiecto. Ita definitum est in Concilio Trid. sess. 13. Can. 2. & hæc Viulefi propositio tanquam falsa & hæretica damnata est in Concil. Constant. sess. 8. (*Accidentia panis non manent sine subiecto in Sacramento, &c.*) Id tenent de omnibus accidentibus conjunctim sumptis est intelligendum: vera siquidem est S. Thomæ doctrina q. 77. art. 2. afferentis quantitatem panis & vini ab omni subiecto separata divina virtute in hoc Sacramento existere in subiecto. Qui etiam a. 3. docet, species illas panis & vini posse sic separatas agere, quidquid poterant, dum in subiecto panis & vini substantiæ tanquam proprio subiecto inesse crederentur; cum semper eandem essentiam, existentiam & agendi virtutem retineant. Et a. 4. species illas posse sumptim, ut experientia satis compertum est, Art. item a. 5. species illas fieri posse nutritionem substantialem in subiecto nutritio illa ex sola specierum quantitate divina virtute fiat, sive (quod probabilius est) ex materia; quæ a Deo creatur eo instanti quo species illæ Sacramentales aliter desinere. Denique q. 76. a. 6. ad 3. tradit Christi

mini corpus & sanguinem desinere esse sub illis panis ac vini speciebus, quando ita mutantur aut alterantur, ut hæc mutatio seu alteratio ad defitionem substantiæ panis ac vini sufficeret; remanere verò sub illis Christi corpus ac sanguinem, quamdiu mutatio illa seu alteratio tanta non est, ut ad defitionem substantiæ panis aut vini satis esset; quod ex ipsius etiam Ecclesiæ praxi satis constat, quæ tamdiu adorat Christum in hoc Sacramento, quamdiu in illo species panis ac vini remanere cognoscit.

Quinta difficultas est, an Christi corpus sub speciebus sacramentalibus existens videri possit ab oculo corporeo, vel ab intellectu creato cognosci.

Respondet S. Doctor q. 76. a. 7. nullum corporeum oculum pertingere posse ad visionem corporis Christi, prout est in hoc Sacramento; cum in illo sit per modum substantiæ, quæ per se non est visibilis, neque ullo sensu aut imaginatione perceptibilis: ab intellectu autem creato posse clarè cognosci, dummodo lumine gloriæ illustretur, quo deficiente nonniù obscure ac per fidem percipi posse Christi existentiam sacramentalem. unde (ut ait idem S. Doctor) nequidem ipsi dæmones Christum in hoc Sacramento existentem cognoscere possunt, nisi per fidem, cui non assentiuntur voluntariè, sed ad eam evidentia signorum conuincuntur, prout, dicitur S. Iacob. 2. quod *dæmones credunt, & contremiscunt.*

Sexta denique difficultas est, quid de miraculosis apparitionibus sentiendum sit, quæ aliquando in hoc Sacramento contigerunt, & adhuc contingere Deo ita volente possunt, ut quando puer, vel caro in manibus Sacerdotis, aut super altari, vel sanguis in calice cernitur. Respondet S. Doctor a. 8. Christum tunc semper manere in hoc Sacramento; nec carnem illam aut sanguinem miraculose apparentem esse carnem vel sanguinem ipsius Christi, sed esse aliquid miraculose productum, quo tum caro & sanguis ipsius Christi, tum etiam sacramentales species teguntur. Monet autem rectè idem S. Doctor In 4. dist. 10. q. 4. a. 3. q. 3. non licere eiusmodi carnem
aut

aut sanguinem miraculosè sic apparentem ore sumi
quia hæc signa miraculosa non habent modum com-
entem, quo possint pro ratione hujus Sacramenti con-
ac bibi: quare in illo casu deberet Sacerdos (ut dicitur
Valentia disp. 6. q. 4. de Euch. p. 1.) alium panem & vinum
consecrare & sumere, ut sacrificium ea ratione per-
retur.

SECTIO VI.

Quinam sint effectus Sacramenti Eucha- ristia.

VARIIS sunt itque saluberrimi hujus divini Sa-
cramenti effectus, de quo verè dici potest, quod olim
Manna dictum est, omnem in illo reperiri saporis su-
avitatem: præcipuos hic & observatione maximè dig-
nos notabimus.

Atque in primis certum est, hoc Sacramentum
dispositis, gratiæ sanctificantis augmentum conferre
in Decr. Eug. expressè definitum habetur, & satis con-
firmatur ex iis quæ cap. 1. de Sacram. in genere dicta sunt.
Quidem gratiæ augmentum cæteris paribus longè uberior
& plenius in isto Sacramento quàm in aliis percipi-
tur, cum in eo fons ipse gratiarum, & omnium charissimorum
ac donorum caelestium contineatur, ut dicit Catechismus
Romanus. Docet autem S. Th. q. 80. a. 8. ad 6. effectum
illud in ipsa Sacramenti sumptione percipi, ideoque
principalem tunc & maximam in suscipiente requiri devo-
tionem.

Querunt Theologi, an Sacramentum hoc conferat
jam aliquando primam gratiam à peccatis justificanti-
am. Resp. certum esse (sicut docet S. Th. q. 79. a. 3.) Sacramen-
tum hoc nullo modo profuturum, sed potius maxime
futurum ei, qui cum affectu, vel conscientia peccati
talibus illud susciperet; quod verò spectat ad illum, qui
peccat.